

“Això no s'atura amb l'“Egunkaria””

Com es troba després de tot el que ha patit amb la Guàrdia Civil i el pas per l'Audiència Nacional?

—Bé, estic força animat pel fet de ser al carrer, però molt trist pels companys que encara són a la presó.

Estic molt indignat per tot el que ha passat amb *Egunkaria*. Però també estic molt esperançat pel gran suport social que hem tingut al País Basc, així com per la gran capacitat dels nostres treballadors que, en absència del president del consell, del conseller delegat i del director, han tingut la capacitat per treure un nou diari des del mateix dia. Ara és una espècie de prediari, encara és petit, i està molt lligat al que és l'afer *Egunkaria*. Però en poc temps serà un diari nou, que recollirà l'esperit de l'*Egunkaria* i que seguirà al servei dels lectors, com ho ha fet fins ara.

—Quina és la situació dels seus companys empresonats?

—Tot està en mans dels nostres serveis jurídics, nosaltres poc més podem fer. Tenen tot el nostre suport i hem de mirar quines són les vies de mobilització social per aconseguir que surtin al més aviat possible.

—Quina va ser la seqüència de fets fins que el van deixar en llibertat sota fiança?

—La nit de dimecres a dijous, a la 1 h de la matinada, va trucar a la porta la Guàrdia Civil. Els vaig obrir i van entrar a casa com si jo fos l'atracaador del tren de Glasgow! Mira que sóc fàcil de localitzar! S'hi van estar durant hores, es van endur tot el que van trobar que tingués més de dues síl·labes, llibres absolutament localit-

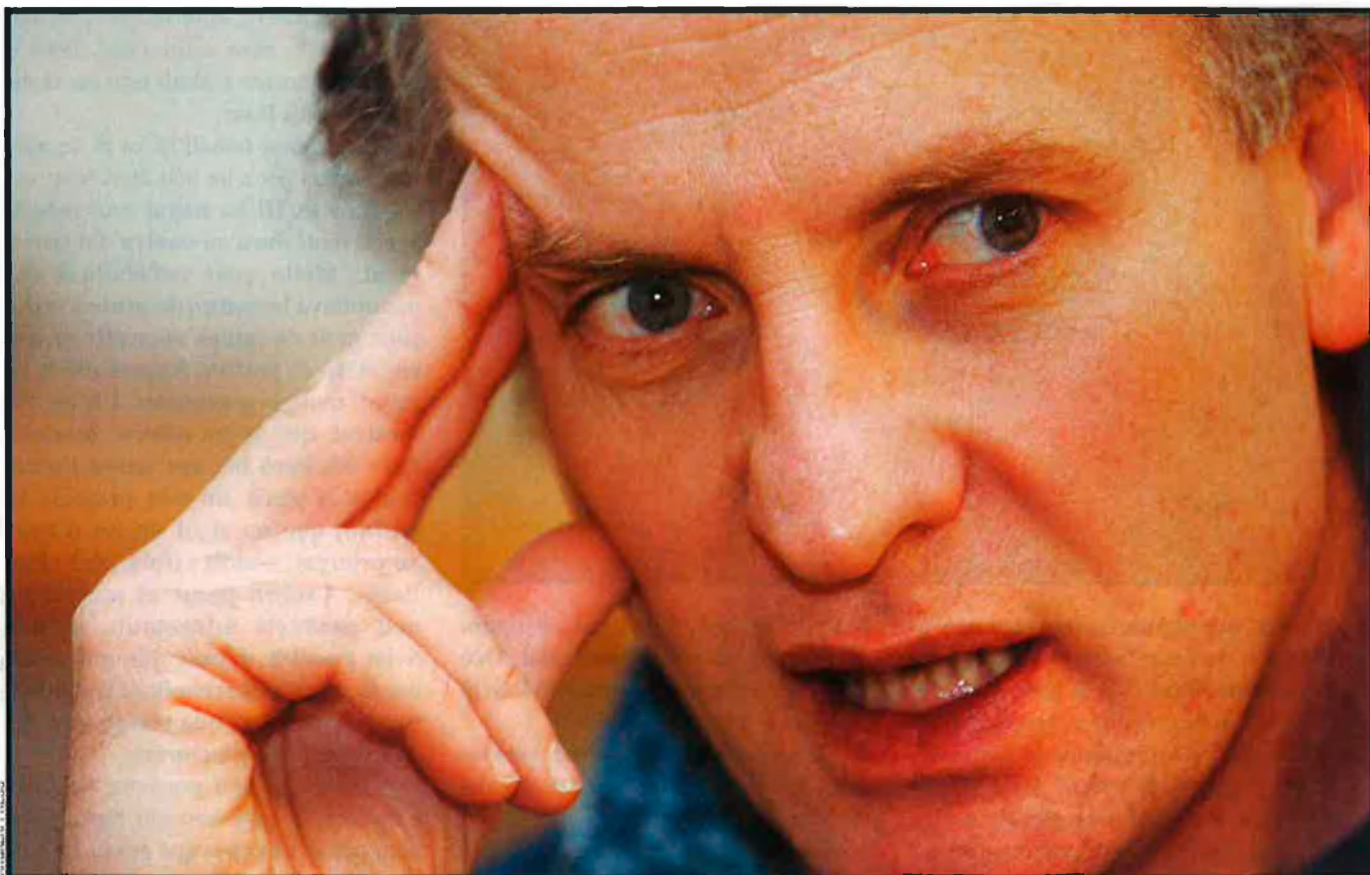
zables a les llibreries... Per descomptat, tots els llibres que hi havia a casa meva eren de curs legal! Es van endur, fins i tot, llibres com *Yo entré en el Cesid*, de Pilar Urbano. I de la manera com ho han mostrat a la televisió, que van carregats de caixes, semblava que s'emportessin metralleres! I no, evidentment, tot el que s'emporten són llibres! També es van endur el meu ordinador i van deixar la casa potes enlaire. Després em van dur a la redacció del diari. Allà van fer el mateix, es van emportar tot el que tenia més de dues ratlles seguides. Després em van dur, amb els ulls tapats, a Madrid. Em van fer entrar a unes instal·lacions que devien ser de la Guàrdia Civil, però no ho puc confirmar. En aquest moment és quan va començar el túnel de la impunitat, del turment. Em van tenir el dijous, el divendres i el dissabte sotmès a tortura. I diumenge i dilluns, em van deixar en pau. Però els tres primers dies em van tenir sotmès a insults, vexacions, m'obligaven a fer exercicis físics, m'han fet caminar despul·lat, anar per terra. No m'han colpejat, però m'han aplicat dues vegades “la bossa”... He estat, durant tres dies, constantment insultat i vexat, jo, el meu país, la meua llengua, els projectes culturals del meu país, el lehendakari Ibarretxe, tot era objecte d'insult.

—D'aquests dies tan durs, quines conclusions n'extreu?

—Estem en una època predemocràtica. Em va semblar ser l'actor de *Missing*, la pel·lícula de Costa Gavras, aquell noi nord-americà que el torturen impunement. També queda clar que hi ha un atac contra tot allò

Martxelo Otamendi,
director d'“Egunkaria”,
va sortir de la presó
de Soto del Real
(Madrid) dimarts,
25 de febrer,
en llibertat sota fiança,
com tres més dels deu
companys detinguts.
La resta, encara estan
empresonats.
De nou, el tancament
d'un diari i les
denúncies de tortures
posen en escac la
democràcia espanyola.

que configura una mena d'estructura comunicativa, educativa, formativa, de promoció de la llengua basca... I s'ho carreguen a cops de garrot. Hi ha una estratègia de càrrega frontal contra tot allò que faci olor a desenvolupament cultural i lingüístic basc.

—El ministre Ángel Acebes ha amenaçat d'emprendre mesures judicials contra els denunciants de tortures.

—És molt difícil demostrar les tortures, perquè ningú les fa al mig de la Rambla de Barcelona. Et torturen a centres especials. Fora de la cel·la, tota l'estona teníem una mena de mitja al cap, concentrada a l'altura dels ulls, de manera que no vèiem res de res. No sabíem on érem. El màxim que podíem identificar era, a partir de la nostra cel·la, on eren els serveis i on podia ser el túnel cap a on em portaven. No puc saber res més. I ells juguen amb aquest avantatge.

Però, bé, jo poso en joc la meva credibilitat davant dels nostres lectors i de la gent que en aquest país em coneix per dir que m'han torturat.

—El ministre també diu que és una estratègia típica de "terrorista"...

—Per a ells això és una "consigna"... Molt bé, suposem que el meu cas sigui una consigna. D'acord. Ara, jo proposo a l'opinió pública, especialment la basca, que digui a qui estaria disposada a creure quan parlem de denúncies per tortures. Hauria de ser algun jugador de l' Athletic de Bilbao?, de la Reial Societat? Algun polític del Govern basc?, un bisbe?, el fill o la filla del lehendakari? A qui més han de torturar per dir "d'acord, a aquest sí que me'l crec"? Ha de ser un Bernardo Atxaga?, un cantant basc?, un polític basc?

L'avantatge que té el meu cas és que, com que sóc una persona coneguda al País Basc, com que he estat director del diari durant anys i presentador de programes de televisió, és força més difícil atribuir-ho a "consignes". Jo no tinc cap consigna, cap. Només tinc dignitat per sortir al carrer i dir que m'han torturat. I vull que la meva sigui l'última tortura a un ciutadà basc.

—L'estat els acusa de ser part de la "xarxa" d'ETA. Què pensa quan es veu en aquest remolí?

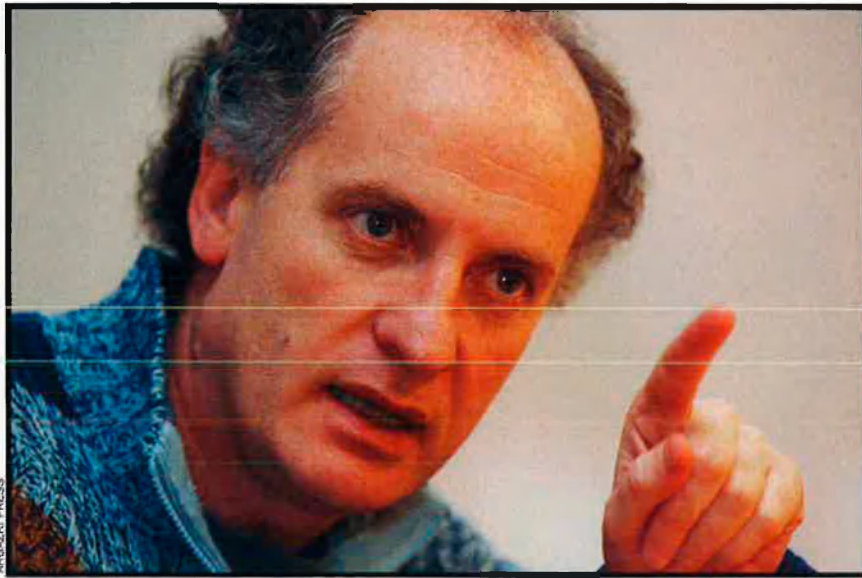
—Que no tenen altres arguments. I aquest ven molt bé, a Espanya. Tot és ETA! Però és que el bisbe de Sant Sebastià també deu ser ETA! On s'acaba la xarxa? Això ja no és una xarxa, és tota la societat basca que passa a ser considerada ETA! És absurd.

No hi ha cap tipus de prova, perquè no n'hi ha ni n'hi pot haver, per dir que *Egunkaria* és un membre de comunicació d'ETA. És absurd i l'únic que fa és justificar una intervenció policial i judicial contra *Egunkaria*.

—El tancament d'*Egunkaria* afegeix foc a la situació política basca. Fa veure amb pessimisme la possibilitat d'una solució al futur polític del seu país?

—No veig que hi hagi esperances a curt termini, per parlar d'indicis d'un procés de pacificació. Caldria iniciar un procés de diàleg, que no el veig. Sí que hi ha algunes voluntats que ho voldrien fer. Però Madrid té una actitud molt dura. No sols dura, sinó de con-

traatac, que alguns interpreten com a debilitat de l'estat. Jo no ho veig tan clar. La debilitat és dels bascos, no de l'estat! Mira, nosaltres tenim 7.000 ertzaines, i en qüestions de tortures, no sé per què els tenim! A mi ningú no m'ha vingut a protegir. És a dir, 7.000 ertzaines han deixat que impunement se'm detingui, se'm traslladi contra la meua voluntat a Madrid, que es tanqui un diari i que se'm torturi. El que s'ha de fer és posar aquests 7.000 policies en aquesta feina, la d'impedir que en aquest país es pugui exercir la tortura.

La situació és molt difícil, però tinc l'esperança que algun dia aquest país s'aixequi i digui que no es pot seguir per aquest camí.

—Per ara, doncs, és pessimista pel que fa a la solució del conflicte polític?

—No veig cap element que em faci tenir esperances. El que veig és un contraatac molt ferotge de Madrid i he vist una bona reacció de la societat basca. Però no veig una reacció dura, institucional, un "nunca más" de les institucions basques. L'altre dia, després de tots els fets, el rei d'Espanya es va trobar amb el lehendakari Ibarretxe, a Bilbao, per inaugurar no sé què. No pot ser. Tenim prou capacitat intel·lectual i sobirana, com a poble, per poder dir, "senyors, no vinc a un acte en el qual ve vostè, mentre no aclareixi què ha passat". No es pot fer això de venir un dia a dir-te "ho sen-

to molt" i que, l'endemà, estiguin inaugurant un pantà amb ells! Això no pot ser. D'aquesta manera Madrid fa el que li dona la gana.

—Què li han semblat les reaccions fora del País Basc? Esperava més solidaritat internacional?

—En una situació com aquesta és molt difícil que fora del País Basc es donin reaccions en aquest sentit. Però bé, ja he intervingut en diferents programes i mitjans catalans, per exemple. Hem tingut, sobretot a Catalunya —i per part de la comunitat periodística— una reacció molt interessant. La setmana que ve m'han convidat a un acte a Barcelona. A Madrid, també hi ha hagut alguna reacció, tot i que els mitjans grans no estan disposats a jugar-se la situació de privilegi i arribar lluny en una qüestió com la de les tortures. Fins que no torturin un diputat del PSOE no passarà res.

—Té límit aquesta mena de linxament contra tot allò basc que tan bé sembla vendre en l'opinió pública espanyola?

—No. No en té. Jo tinc posada l'esperança en la societat basca. Però el que em preocupa és què estan disposades a fer les institucions basques per evitar que un ciutadà basc torni a patir tortures.

Que ens arriben solidaritats afegides? Tots els suports que vinguin, els agrairé molt. Estaré encantat d'anar a Barcelona a explicar el que ha pas-

sat. I Catalunya, com sempre, ha destacat per la seva solidaritat. Però el gruix del nostre treball està en el dia a dia al País Basc.

—I en aquest treball hi ha el de refer l'estructura per a un nou diari basc, oi?

—Exacte. Hi ha hagut una reacció social molt dura en contra del tancament. Molta gent enfadada i que acumulava les ganes de protestar durant molt de temps va sortir al carrer. Això és positiu. Aquest poble ha rebut moltes garrotades i s'ha demostrat que a la contra funciona molt bé. Però bé, ara tenim l'oportunitat d'oferir un nou projecte en positiu, que no sigui un *no* d'estar empenyat —molt típic del País Basc—. I volem posar al mercat un nou producte informatiu, al més aviat possible. L'únic que puc avançar és que s'està treballant per publicar un nou diari que reculli una mica l'esperit d'*Egunkaria*.

—Permeti'm una pregunta delicada, i més en la seva situació legal. Quin creu que és el paper que ara fa ETA en el conflicte basc?

—Buf! És una resposta enciclopèdica, aquesta! La situació està molt malament. I no crec que la situació sigui gaire favorable per al seu projecte. Així doncs, suposo que hi haurà d'haver replantejaments de la situació. No ho sé, cal veure com evoluciona tot plegat.

Però més que el paper d'ETA, el que cal veure és la capacitat de resposta que tinguem com a teixit social per parar aquests cops. Les altres coses vindran afegides. És a dir, jo no m'obsessionaria per desactivar això, sinó més aviat per activar una resposta social, civil i institucional, contra els abusos a què ens sotmet Madrid en els últims deu anys.

—Preveu que la cosa no acabi amb el tancament d'*Egunkaria*?

—Sí. No sé si serà a la premsa basca, però probablement sigui contra alguna institució o organització que treballi a favor de la normalització de la llengua o la cultura basca. Això no s'atura amb l'*Egunkaria*.

Enric Rimbau